

Társadalmi napilap.
Megjelenik
vasárnap és ünnepnap
kivételevel minden nap
délután 3 órakor.

Egyes szám ára:
2 fillér.

BRASSÓI UJLAP

Szerkesztőség: Kolostor-utca
23 sz. Telefon: 110.

Kiadóhivatal: Hentschel H.
könyvnyomdája, Kut-utca 23.
Telefonszám: 356.

Kiadóhivatali ügyeket Kolostor-utca 23.
alatt lehet elintézni

Egyenlőség.

A szociáldemokraták szótárában nincs hangzatosabb jelszó, mint az egyenlőség. Annyiszor hangoztatják, annyszor irtak és irnak róla, de a kívánt egyenlőség felé még sem halad az emberiség, sőt amint társadalmi mozgalmaink mutatják a szociáldemokrácia az egyenlőséget mind jobban és jobban kiélesíti az egyes osztályok között. Nincsen társadalmi osztály, melynek tagjai között meg volna az egyenlőség. Nem kell messze mennünk, maguk a szociáldemokrata agitátorok és követők között sincs egyenlőség s bizonyos, hogy Izrael Jakab a jól jövedelmező agitációs tüzletet nem cserélné fel még a jobb sorsban élő munkással sem. Teljes egyenlőség vagyonban, munkában csak úgy volna lehetséges, ha egyformák volnának a tehetségek, a munkaerők, ha minden ember egyformán tekerékos, egyformán lelkiismeretes volna. Ezt az állapotot pedig amint ezideig senki sem tudta megteremteni, ezután sem tudja. Ezért mondja Huxley, a kiváló angol természettudós: „Hogy az emberek szabadoknak és egyenlőknek születnek, ez tudományos szempontból nevétséges állítás. Ameddig az emberek emberek és a társadalom társadalom marad, addig az emberek egyenlősége álomkép marad. Az egyenlőség hipotézise ténybeli lévedésen alapszik s ez előre is a lehetetlenség bélyegével látja el mindazokat a társadalmi elméleteket, melyek rajta építkeznek fel.”

Ammon O. nagy szociológus pedig azt mondja: „A társadalmi rendnek alapja az egyenlőség s ez az egyenlőség nem olyasmí, amit el lehetne tüntetni, mert az ép oly elválaszthatatlan az emberi nemtől, mint a születés és halál, változhatatlan, mint a számtani igazságok, örök, mint a bolygók, mozgási törvényei.” Garofalo meg egyenesen azt mondja: „A természet irtózik az egyenlőségtől.”

Ime miként gondolkoznak ezen gondolkozók arról az egyenlőségről, amit a szociáldemokrácia hirdet!

S vajjon mit szól a kereszténység az egyenlőséghez? Nem dobja el az egyenlőség elvét, de ezt az egyenlőséget nem az egyformaságban keresi, hanem a méltányosságban, a viszonylagos egyenlőségben, melynek alapjai a keresztény elvek. Érdem és tehetség kapja meg jutalmát és érvényesüljön, mert ahol nem érdemek és tehetségek irányítják a társadalom fejlődését, haladását, hanem a protekciók és egyéni érdekek, ott nemcsak a társadalmi igazságosság szenved sérelmet, hanem magának az egész társadalomnak gazdasági és kulturális haladása veszélyeztetve van. Nem teljes, hanem viszonylagos egyenlőséget, vagy mondhatjuk viszonylagos egyenlőséget óhajt a kereszténység.

A viszonylagos egyenlőség, vagyis mikor mindenki érdeme és tehetsége szerint részesül a

társadalom javaiban, nincs kárára, sőt ellenkezőleg hasznára van a társadalomnak, mert tudja az egyén, hogy a munkának, szorgalomnak, tehetségnek meg van a kellő méltánylása s a társadalom munkásságát, szorgalmát nem bénítja meg, hanem ellenkezőleg fokozza és cimbicionálja.

A keresztény elvek szerint mindenki hasznos tagja a társadalomnak, ha tehetsége szerint munkálkodik s habár a kereszténység gazdasági rendszereket nem állít fel, mégis a keresztény világ nézet az, mely megadja az erkölcsi alapot az arányos, viszonylagos egyenlőséghez. A kereszténység légrében megszűnnek az osztályharcok, ha úgy a felső, mint az alsó rétegeket a keresztény felebaráti szeretet hatja át. (x.)

H i r e k.

Brassó, 1910. február 9.

Eljegyzés. Szele János szabómester jegyet váltott Pataki Vilma kisasszonnyal.

Közigazgatási bizottság gyűlése. A brassóvármegyei törvényhatósági bizottság tegnap délelőtt 9 órakor havi rendes gyűlést tartott.

Ismeretterjesztő előadás. Holnap, csütörtökön főgimnáziumunk fizikai termében az ismeretterjesztő előadást Albrecht József r. kath. főgimnáziumi tanár fogja tartani „Az elemi lények néhány típusa, tekintettel életműködésükre és vizsgálatauk módjára” címmel. A közönség figyelmét ezen előadásra, mely vetített képekkel lesz élénkítve felhívjuk.

Az 50. sz. gyalogezred, melyet Gyulafehérvárra helyeztek át, március 1-én reggel 8 órakor hagyja el városunkat s helyébe jön Nagy-Szebenből Brassóba helyezett 2. sz. magyar gyalogezred.

Apollo Bioskopban pénteken f. hó 11-én este 6 és 8 órakor közkívánatra a legjobb humoros, látványos és életképekből összeállított műsorral humoros estély lesz. Műsor: Levélke a Jézuskához (életkép). Budapest (látványos). Bécs (látványos). Versailles világhírű szökőkútja (látványos) Hajsza a majom után (humoros). Megköthetetlen tolvaj (humoros). Consul, az embermajom (humoros). Pali a tolvajok királya (humoros).

Az egyházi énekkar ma este 8 órakor az elemi fiúiskola rajztermében próbát tart. A tagok pontos megjelenését kéri az elnökség.

Áthelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter Chapó Dénes németborsáni kir. járásbírói irodatisztet a fogarasi kir. járásbíróshoz, Róémer Ferenc fogarasi járásbírói irnokot a németborsáni járásbíróshoz helyezte át.

Jóváhagyás. A belügyminiszter a megyeház megvételéről s átalakításáról hozott határozatot 650.000 koronányi összeggel jóváhagyta.

Tiszteletbeli tagság. A kézdívásárhelyi több, mint száz év óta fennálló asztalos ipartár-

sulat Dózsa János áll. faipari szakiskolai igazgatót legutóbb tartott közgyűlésén egyhangulag tiszteletbeli tagjává választotta. Mi brassóiak ismerjük legjobban Dózsanak ipari téren szerzett nagy érdemeit és mindnyájan osztatlanul örvendünk, hogy a vidéken is e sokoldalú munkásságát elismerik és legnagyobb tiszteletük kifejezésével igyekeznek azt honorálni.

Halálozás. Miklós József nyug. vármegyei központi irodaigazgató vasárnap 55 éves korában meghalt. Temetése, amelyen testületileg megjelent a vármegye tisztikara, tegnap, kedden délután 3 órakor volt az elhunyt bolgárszegi (Petocile 18.) lakásáról a magy. ev. luth. temetőbe.

Tűz. Tegnap számunkban megírtuk, hogy a Galter-féle malom ismeretlen okból kigyuladt és teljesen leégett. Ma a következő jelentést kaptuk: A tűz az eddig ki nem derített okból Sipos bolgárszegi cipésmester szerint pontban 1/2 11 órakor keletkezett, illetve csaptak ki a lángok a hátsó emelet tetőzetén. Okát mindeddig nem sikerült megállapítani, nem zárja ki a rendőrségi jelentés, hogy rövid zárlatból keletkezett. Gellért Ignác gégész és Bretur Miklós napszámos, kik a malomban tartózkodtak a tűz keletkezéséről felvilágosítást adni nem tudtak. A malom 50.000 korona erejéig biztosítva volt.

Halva találták. Ganzl Gyula cipész segéd, ki éjjelenként már régóta az éjjeli kisebb mulató helyeket szokta bebarangolni három nappal ezelőtt eltűnt. Tegnap reggel halva találták meg Fekete utcai lakásán, Egy éjjeli züllött csavargóval, ki nem sokat érő munkájának keresetét is elitta, kevesebb van!

Gondnoksági gyűlés. A brassói áll. elemi népiskolák ujonnan kinevezett gondnoksága tegnap d. u. 5 órakor tartotta meg alakuló gyűlését Orbán Ferenc kir. tanácsos, gondnoksági elnök elnöklete alatt, aki szép szavakkal köszöntötte a megjelenteket s egyben vázolta azt a fontos, magasztos hivatást, amely a brassói népiskolák fejlődése érdekében az új gondnokságra is vonatkozik. Majd bejelentette, hogy a gondnokság tagjaiul Brassó vármegye főispánja a következőket nevezte ki: Lázár Lajos állomásfőnököt, Leitinger József bankigazgatót, Szépréthy Béla főreálisk. igazgatót, Dózsa János faipariiskolai igazgatót, Kecskeméty Zsigmond orvost, Hantz Mihály várm. főorvost, Kölcze István kalapost, Farkas Mihály főkapitányt, Benedek Dénes csizmadia mestert, Mezei Ferenc asztalosmestert; a gondnokságnak hivatalból tagjai lettek: Hiemesch Ferenc kir. tan. polgármester, a városi főorvos, Meisel József róm. kath. plébános, Herfurth evang. esperes, Tökés Ernő ref. lelkész, Veress György uniárius lelkész, dr. Papp Lajos izr. lelkész és az állami népiskolák igazgatói, valamint a tanítótestület által delegált tagok. Ezután a gondnokság tagjai letették a hivatalos esküt az elnök kezébe, majd több kisebb ügy elintézésével az alakuló ülés véget ért.

Erdély legnagyobb gőzmosógyárnak a kolozsvári „Kristály“-nak képviseletét átvettem „UNIO“ papíráruház Brassó, Kapu-utca 50.

Csomagolás szállítás díjtalan!

Árjegyzék ingyen!

Nyitott ablak veszedelme. Általános elterjedt nézet, hogy nyitott ablaknál nem egészséges az alvás. Ennek okát többnyire abban lelik, hogy éjjel a föld különféle ártalmas párákat bocsát ki. Ujabb időben azonban az orvosok ezt a véle-
ményt megcáfolják és enyhe éjszakákon határozot-
tan ajánlatosnak tartják a nyitott ablak mellett való
alvást. Éjjel ugyanis az ember nagyobb mérvben

lehel ki szén-savat, mint nappal és cserében több
életet igyekszik fölvenni, mely szükségletet azon-
ban zárt ablak mellett nem képes kielégíteni miu-
tán az élenyus levegő nem hatolhat be a szobába.
Kimutatták, hogy egy 45 köbméteres hálólhelyiség-
ben a lakók lélegzése által a levegő szén-savtar-
talma 1000 részt fölveve 8—10 százalékra emel-
kedett, holott a tiszta levegő csak 4 százalékot

tartalmaz. De nemcsak szén-savval, hanem egyéb
ártalmas anyagokkal is megtelik éjjel zárt háló-
szobában a levegő. És ezért nincs mit csodál-
kozni, ha az ember az ilyen helyiségben töltött
éjszaka után nemcsak hogy nem üdül föl, hanem
bágyadtan, sőt fejfájással ébred, mi az egészségre
igen hátrányos.

Felelős szerkesztő: Kölcze Károly dr.

Nagy választék gyermek-, női- és férfi harisnyákban.
Legolcsóbb beszerzési-forrás rövid- és kötött árukban, férfifehérnemű
és div. nyakkendőben.
APFELBACH J.
Kapu-utca 18.
Nagy választék gyermek-, női- és férfi harisnyákban.

RICHTER P. W.
Brassó, Uj-utca 12.
Legnagyobb raktár zongorákban és pianóknakban.
Egyedüli raktár Bösendorfer és Schweighofer-
féle zongorákban stb. stb.
Zongora tanítás.

Üzletmegnyitás!
Alulírott van szerencsém a n. é. közönség b tudomására
adni, hogy egy az új törvény szerint berendezett
mérleggyártó műhelyt
nyitottam. — Megjegyzem még, hogy műhelyemben minden e
szakmába vágó munka, valamint javítások a legpontosabb és leg-
olcsóbb árakban készülnek.
Szives pártfogást kér
Widmann Pál
első brassói mérleggyára
Kórház-utca 62.

Estéknként első rangú cigány zene.
Polgári vendéglő
átvétel.
Tisztelettel értésére adom a helyi és vidéki n. é. közönségnek, hogy
Brassó város tulajdonát képező **Sétatéri vendéglőt** és **Bellvue kioszk**
bérletét valamind a hírneves **(Drei Eichen) Három cserefa Bock sör**
kizárólagos képviselőjét átvettem és azt 1910 január 1-én saját kezelésem-
ben veszem.
Törekvésem Brassó és vidéke n. é. polgárságának e kellemes talál-
kozó helyét elsőrangú **italaim** és **házas konyhám** által közkedvelté tenni
és a n. é. közönség teljes meglegedését kiérdemelni
kiváló tisztelettel
Herberth Péter
vendéglős.
A helyi és vidéki közönség kedvenc találkozó helye.

Schulleri Dániel
férfi szabó
Brassó Lópiac 9. szám
ajánlja magát a t. közönség pártfogásába. Elvállal minden
szakmájába vágó munkát.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal!

Legnagyobb választék Kongré-szövetekben.
Hölgyek, kik szép és finom kézmunkát vásá-
rolni szándékoznak, sziveskedjenek
" raktáramat megtekinteni. "
Monogramokat zsebkendőkre, törülközőkre, asztal-
kendőkre 8 fillértől feljebb, 5—6 óra alatt készítek el.
BOLESCH FRIGYES
Welsz Mihály-utca 4. sz. (Copony-féle ház)
Mindennemű fehérnemű készítését elvállalom.

Kósa Albert
szabó üzlete Weiss Mihály-utca 6. sz.
A legszolidabb árak mellett vállal a legkényesebb
igényeknek és megfelelő kivitelű ruhát szavatolás mellett.
Raktáron tartok finom angol- és belföldi
szöveteket
kiváló tisztelettel
Kósa Albert,
szabómester.

ZEIDNER H. G.
Szalámi és hentesárú gyár
Brassó, Hirscher-utca 1.
ajánl elsőrendű szalámit, sonkát, szalonát, legizlésebb
felvágottat és tormás virstlit.
Naponta posta és vasuti szétküldések.

HELMBOLD örökösei
TUZA R. utódai
aranyműves. — Brassó.
Jó összeköttetésem s kevés regiem képesítetek azon kelle-
mes helyzetbe, hogy **arany és ezüst nemeimet** bámulatos
olcsó árban jótállás mellett adhatom el.
Egy vétel elegendő, hogy állandó vevőm legyem.
Javításokat műhelyemben olcsón és pontosan végzek
Mély tisztelettel
Helmbold örökösei
TUZA R. utódai.